

МАЛОЦІННІ НАСАДЖЕННЯ В УМОВАХ ЛІВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Тіщенко Р.С., гр 205-23м-02

Науковий керівник – канд. с.-г. наук, доц. **С.І. Познякова**
Державний біотехнологічний університет

До малоцінних насаджень належать розладнані, незадовільно відновлені чи невдало створені в даних лісорослинних умовах деревостани, в яких головна порода має менше 5 одиниць у складі. Це такі насадження, при вирощуванні яких не будуть в повній мірі використані продукційні можливості родючості ґрунту.

До основних причин формування малоцінних насаджень належать: невчасне проведення рубок догляду в молодняках і загибель головних порід від затінення супутніми породами і чагарниками; запізнення з введенням головних порід на зрубках з природним поновленням другорядними видами; порушення правил агротехніки лісовідновлення та лісорозведення; створення лісових культур з малоцінних та недовговічних порід; створення лісових культур, де головні породи не відповідають типам лісорослинних умов; зміна деревостанів насінневого походження на порослеві; надмірне зниження повноти деревостанів при проведенні рубок догляду, зокрема прохідних рубок; пошкодження насаджень пожежами, шкідниками і хворобами; посадка чистих лісових культур на ділянках, де ґрунтові умови дозволяють вирощувати змішані деревостани.

Негативні екологічні та антропогенні чинники призвели до зменшення захисної ролі лісів, зокрема в умовах Лівобережного Лісостепу України, порушення їх вікової структури, погіршення породного складу. На значних площах відбулася зміна порід, ослаблення й часткове всихання деревостанів. Зростаючий антропогенний вплив і недоліки ведення господарства найчастіше призводять до зниження продуктивності насаджень.

Після проведення суцільних рубок зруби відновлюються осикою, березою, вербою та твердолистяними породами переважно порослевого походження. Зміну порід можливо попередити лише створенням лісових культур з переважанням дуба звичайного. В культурах потрібно проводити своєчасні та регулярні агротехнічні та лісівничі догляди. При порушенні систематичності доглядів особливо в молодняках і середньовікових деревостанах спостерігається погіршення умов росту, зниження життєздатності та відмирання дерев дуба. В результаті сукцесійних змін утворюється похідний деревостан, часто малоцінний в господарському відношенні, із низьким використанням лісорослинного потенціалу.